

Spis pytań

II RP

1.	Czy niepodległość w 1918 r. Polacy wywalczyli sami, czy zawdzięczają ją pomocy państw zachodnich? Tomasz Nałęcz	7
2.	Roman Dmowski i Józef Piłsudski – który z nich zasłużył się bardziej dla polskiej niepodległości? Tomasz Nałęcz	8
3.	Dlaczego Polacy uznali traktaty brzeskie (układy pokojowe państw centralnych z Ukraińską Republiką Ludową i Rosją sowiecką) za nowy rozbiór ziem polskich? Wojciech Materski	9
4.	Dlaczego jedyne udane powstanie narodowe, wielkopolskie, jest zapomniane? Włodzimierz Borodziej	10
5.	Czy Bitwa Warszawska rzeczywiście była jedną z najważniejszych w dziejach świata? Wojciech Materski	11
6.	Czy w 1920 r. Zachód był gotów poświęcić Polskę? Włodzimierz Borodziej	12
7.	Czy Polska zdradziła Ukrainę, podpisując z bolszewikami traktat ryski? Jan Jacek Bruski	13
8.	Bunt Żeligowskiego i zajęcie Wilna – genialne zagranie czy wybryk na arenie międzynarodowej? Włodzimierz Mędrzecki	14
9.	Czy endecja odpowiada za zabójstwo prezydenta Gabriela Narutowicza? Tomasz Nałęcz	15
10.	Czy zamach majowy 1926 r. był konieczny? Andrzej Chojnowski	16
11.	Czy Józef Piłsudski był dyktatorem? Andrzej Chojnowski	17
12.	Czy sanacja uzdrowiła kraj? Tomasz Nałęcz	18
13.	Czy Polska lat 30. była państwem zmilitaryzowanym, z dyktaturą wojskową? Andrzej Chojnowski	19
14.	Czy Berezka Kartuska była polskim obozem koncentracyjnym? Tomasz Nałęcz	20
15.	Czy system parlamentarny w II RP zawodził? Andrzej Chojnowski	21
16.	Jak gospodarka II RP przeszła wielki kryzys lat 30.? Wojciech Morawski	22
17.	II RP – matka czy macocha dla zamieszkujących ją mniejszości narodowych? Włodzimierz Mędrzecki	23
18.	Czy II RP była krajem antysemickim? Szymon Rudnicki	24
19.	Żydokomuna – fakt czy mit? Paweł Śpiewak	25
20.	Pacyfikacja wsi ukraińskich w 1930 r. była koniecznością czy głupotą? Grzegorz Motyka	26
21.	Czy Polska, zajmując Zaolzie, była w 1938 r. sojusznikiem Hitlera? Włodzimierz Borodziej	27
22.	Polska międzywojenna – mocarstwo czy prowincja Europy? Włodzimierz Mędrzecki	28
23.	Czy Polska dobrze wybrała sojuszników i czy powinna była sprzymierzyć się z III Rzeszą? Jacek Tebinka	29

II wojna światowa

24.	Dlaczego zachodni alianti nie poinformowali Warszawy o pakcie Ribbentrop-Mołotow? Wojciech Mazur	30
25.	Czy polska obrona w 1939 r. została dobrze przygotowana? Wojciech Mazur	31
26.	Czy nieudzielenie pomocy Polsce we wrześniu 1939 r. to błąd Zachodu? Jacek Tebinka	32
27.	Czy ewakuacja rządu polskiego do Rumunii była zdradą? Jacek Tebinka	33
28.	Dlaczego Józef Stalin zdecydował się na mord katyński? Wojciech Materski	34
29.	Czy polscy lotnicy w 1940 r. uratowali Wielką Brytanię? Jan Szkudliński	35
30.	Kto jest winny zbrodni w Jedwabnem? Krzysztof Persak	36
31.	Czy Polacy współuczestniczyli w Holokauście? Jan Grabowski	37
32.	Czy Polacy pomagali powstańcom w getcie warszawskim? Dariusz Libionka	38
33.	Rzeź wołyńska: konflikt etniczny, polityczny czy ludobójstwo? Grzegorz Motyka	39
34.	Akcja Burza – największy błąd Armii Krajowej? Janusz Marszałec	40
35.	Czy decyzja o wybuchu powstania warszawskiego była słuszną? Janusz Marszałec	41
36.	Czy Wielka Brytania i USA zdradziły Polskę na konferencjach Wielkiej Trójki? Jacek Tebinka	42
37.	Czy bitwa o Monte Cassino była potrzebna? Jan Szkudliński	43
38.	Armia Berlinga – sojusznik czerwonych, który przyniósł na bagnety komunizm? Jarosław Pałka	44
39.	Czy wykrwawienie Polaków pod Lenino było celowym zabiegiem ZSRR? Jarosław Pałka	45
40.	Gwardia Ludowa i Armia Ludowa – polska partyzantka niepodległościowa czy komunistyczna (sowiecka)? Jarosław Pałka	46
41.	Narodowe Siły Zbrojne – bohaterowie podziemia czy zdrajcy, którzy kolaborowali z Niemcami? Rafał Wnuk	47
42.	Czy to Polacy rozszyfrowali enigmę? Jacek Tebinka	48
43.	Czy volksdeutsche byli zdrajcami? Janusz Marszałec	49
44.	Kolaboracja z okupantem – zjawisko Polakom nieznane? Janusz Marszałec	50
45.	Czy Polskie Państwo Podziemne to rzeczywiście fenomen w Europie? Janusz Marszałec	51
46.	Czy Polska była największym przegranym II wojny światowej? Janusz Marszałec	52

PRL

47.	Rok 1945 przyniósł wolność czy zniewolenie? Marcin Zaremba	53
48.	Czy Churchill zamierzał wywołać III wojnę światową, żeby wyzwolić Polskę spod sowieckiej okupacji? Jacek Tebinka	54
49.	Czy misja Stanisława Mikołajczyka w Polsce po II wojnie miała szanse powodzenia? Andrzej Paczkowski	55
50.	Czy utrata Kresów Wschodnich była niepowetowaną stratą? Włodzimierz Mędrzecki	56
51.	Czy tzw. Ziemię Odzyskane były rzeczywiście odzyskane (czyli kiedyś polskie)? Włodzimierz Mędrzecki	57
52.	Czy musiało dojść do wypędzenia Niemców z Polski? Włodzimierz Borodziej	58
53.	Akcja Wisła była koniecznością, zemstą na Ukraińcach czy czystką etniczną? Grzegorz Motyka	59
54.	Czy powinniśmy się wstydzić tego, że Polacy założyli obozy koncentracyjne dla Niemców po II wojnie? Jerzy Kochanowski	60

55. Homogeniczność narodowo-religijna, jaka stała się udziałem Polski po 1945 r., to dobrodziejstwo czy zagrożenie? **Adam Leszczyński** 61
56. Czy tzw. żołnierze wyklęci są powodem do dumy? **Rafał Wnuk** 62
57. Polska Zjednoczona Partia Robotnicza – bardziej komunistyczna czy narodowa? **Marcin Zaremba** 63
58. Czy w PRL komuniści mieli poparcie społeczne? **Marcin Zaremba** 64
59. Czy można mówić o emancypacji kobiet w PRL? **Natalia Jarska** 65
60. Czy reformy nowego ustroju (nacionalizacja, reforma rolna) były korzystne dla społeczeństwa? **Marcin Zaremba** 66
61. Kto odpowiada za pogrom kielecki? **Joanna Tokarska-Bakir** 67
62. Czy w okresie stalinowskim dokonał się skok modernizacyjny? **Wojciech Morawski** 68
63. Czy przynależność do bloku wschodniego miała same minusy? **Andrzej Friszke** 69
64. Stworzenie nowej inteligencji – udany czy nieudany eksperyment PRL? **Błażej Brzostek** 70
65. Czy PRL była państwem totalitarnym? **Paweł Machcewicz** 71
66. Czy można oceniać Władysława Gomułkę pozytywnie jako bohatera narodowego 1956 r.? **Wiesław Władyka** 72
67. Czy którykolwiek z rządów komunistycznych realizował polski interes narodowy? **Paweł Machcewicz** 73
68. Czy kampania antysemicka 1968 r. miała społeczne poparcie? **Piotr Osęka** 74
69. Dlaczego Polska wzięła udział w agresji na Czechosłowację w 1968 r.? **Jacek Tebinka** 75
70. Czy posunięcia ekonomiczne Edwarda Gierka były korzystne dla kraju? **Wojciech Morawski** 76
71. Czy Edward Gierek przybliżył Polskę do Zachodu? **Jerzy Kochanowski** 77
72. Społeczeństwo w PRL – nastawione opozycyjnie czy konformistycznie? **Marcin Zaremba** 78
73. Czy komunizm upadłby później, gdyby nie wybrano Karola Wojtyły na papieża? **Marcin Zaremba** 79
74. Czy Solidarność powinna była przejąć władzę w latach 1980–81, zamiast układać się z rządem? **Andrzej Friszke** 80
75. Czy stan wojenny był nieunikniony? **Andrzej Paczkowski** 81
76. Czy Lech Wałęsa był agentem SB? **Andrzej Friszke** 82
77. Ryszard Kukliński – peerelowski Konrad Wallenrod? **Andrzej Paczkowski** 83
78. Jak należy ocenić układanie się Kościoła katolickiego z władzami komunistycznymi? **Antoni Dudek** 84
79. PRL należy postrzegać jako kontynuację polskiej państwowości czy jako wyrwę w jej istnieniu? **Andrzej Friszke** 85
80. Kultura w PRL – stłamszona cenzurą czy zbudowana mecenatem państwa? **Wiesław Władyka** 86
81. Czy gospodarka PRL była skazana na bankructwo? **Wojciech Morawski** 87
82. Czy system PRL był we wszystkim jednoznacznie zły? **Andrzej Friszke** 88

Transformacja i III RP

83. Zmiany 1989 r. – zasługa społeczeństwa polskiego czy Michaiła Gorbaczowa? **Andrzej Paczkowski** 89
84. Czy doszło do zdrady w Magdalence, a Okrągły Stół był zmwog? **Andrzej Friszke** 90
85. Czy komuniści zostali rozliczeni i ponieśli odpowiedzialność? **Wiesław Władyka** 91
86. Plan Balcerowicza – uratował gospodarkę czy zniszczył przemysł? **Wojciech Morawski** 92
87. Czy swoją postawą w latach 1989–90 Wojciech Jaruzelski odkupił swoje komunistyczne winy? **Tomasz Nałęcz** 93
88. Czy wprowadzenie religii do szkół przez rząd Tadeusza Mazowieckiego zakłóciło rozdział Kościoła od państwa? **Antoni Dudek** 94
89. Który z prezydentów III Rzeczypospolitej pełnił swój urząd najlepiej? **Tomasz Nałęcz** 95
90. Czy bilans III RP jest pozytywny? **Antoni Dudek** 96
91. „Póki świat światem nie będzie nigdy Niemiec Polakowi bratem” – prawda czy fałsz? **Krzysztof Ruchniewicz** 97
92. Czy dziś Polsce należą się reparacje wojenne? **Krzysztof Ruchniewicz** 98
93. Czy dziś trzeba rozliczać za komunistyczną przeszłość: obcinać emerytury, odbierać stopnie wojskowe? **Wiesław Władyka** 99
94. Czy należy dekomunizować; usuwać pomniki, zmieniać nazwy ulic, wysadzić warszawski Pałac Kultury? **Marcin Kula** 100
95. Czy RP powinna reagować na wypowiedzi o „Polish death camp” (polskich obozach śmierci)? **Dariusz Stola** 101
96. Ile w Polaku chłopca, a ile szlachcica? **Andrzej Leder** 102
97. Czy Unia Europejska może ingerować w sprawy Polski? **Krzysztof Iszkowski** 103
98. Czy w ramach UE Polska jest dziś państwem niepodległym? **Krzysztof Iszkowski** 104
99. Kto powinien decydować o kształcie muzeów i wystaw historycznych? **Paweł Machcewicz** 105
100. Czy Polska dziś jest bliżej Wschodu czy Zachodu? **Adam Daniel Rotfeld** 106

POLITYKA

WYDAWCA POLITYKA Spółka z o.o. SKA
(dawniej POLITYKA Spółdzielnia Pracy)
ADRES 02-309 Warszawa 22, ul. Stupecka 6, skr. poczt. 13
RECEPCJA GŁÓWNA tel. 451-61-33, 451-61-34;
tel./faks 451-61-35

ADRES INTERNETOWY www.polityka.com.pl

POCZTA ELEKTRONICZNA LISTEL (E-MAIL)
polityka@polityka.com.pl

PREZES I REDAKTOR NACZELNY Jerzy Baczynski
Z-CY REDAKTORA NACZELNEGO Mariusz Janicki, Witold Pawlowski,
Jacek Poprzeczko

DIREKTOR WYDAWNICZY Piotr Zmelonek

REDAKTOR WYDANIA Jolanta Zarembina

WSPÓŁPRACA Leszek Będkowski

GRAFIKA Marek Sobczak

WSPÓŁPRACA Patryk Zwoliński

FOTOREDAKCJA Wojciech Leliński

OPRACOWANIE FOTOGRAFII Andrzej Kozak

Fotografie Agencja Gazeta (2), AN (21), AP (2), BE@W (3), East News (29), Forum (57), Fotonova (2), Getty (17), IPN (2), KFP (2), Leemage (2),
Muzeum Wojska Polskiego w Warszawie (1), NAC (9), Ośrodek Karta (1), PAP (15), Polona (1), Wojewódzka Biblioteka Cyfrowa w Lublinie (1), Ullstein (1),
Okładka: Getty, Karol Szczeciński/East News, Aleksander Jąlosiński/Forum, Marek Janicki/SKPGK Wujek/Fotonova

KOREKTA Krystyna Jaworska, Zofia Kozik, Mirosława Onopiuk
BIURO REKLAMY RECEPCJA tel. 451-61-36, tel./faks 451-61-37, faks 451-61-68,
e-mail: reklama@polityka.com.pl

DRUK QuadGraphics